

**Křesťané a muslimové**

## Islám a Evropa

- Počátky islámu jsou spojeny s prorokem Mohamedem († 632)

- Klíčovou událostí je tzv, **hidžra** (rok 622), kdy se Mohamed přesunul z Mekky do Mediny

## Zhroucení římského Orientu

**630**

Bitva u Jarmúku

**638**

Kapitulace Jeruzaléma

**642**

Pád Alexandrie

**674–678/717–718**

Obléhání Konstantinopole

**698**

Pád Kartága

- Impérium ztratilo dvě třetiny území, tři čtvrtiny daňových příjmů a více než polovinu obyvatelstva

- Metamorfóza latinsko-řecké říše ve středověkou řeckou Byzanc

- Arabové převzali římskou správu

- Náboženská tolerance

- Důležitým aspektem byla neoblíbenost ortodoxních císařů v Sýrii a v Egyptě, kde převládal Konstantinopolí neuznávaný monofyzitismus

- Etnická příbuznost obyvatelstva dobytých oblastí a Arabů

## **Muslimové a Západ**

- Islám se rychle rozšířil z arabského poloostrova do Persie, na Blízký Východ a do severní Afriky, v roce 711 se muslimové vylodili na Pyrenejském poloostrově

- Souběžně, ještě v 7. století došlo k rozkolu Mohamed prohlásil za nástupce Abu Bakra, proti se postavili příbuzní, zejména jeho zeť Ali

- Rozdělení islámu na sunnity (podle sunny) a šíity Sunnité jsou označováni také za ortodoxní, šiité se rozštěpili do řady názorových proudů a sekt (ismaelitě, nizarité/assasini)

**711** bitva u Rio Guadalate, drtivá porážka Vizigótů, počátek Cordobského emirátu (756–929)

**735** Karel Martell odrazil arabský výpad u Poitiers

**778** tažení Karla Velikého k Pamploně, bitva v průsmyku Roncesvalles

**801** Karel Veliký zřídil španělskou marku

## Představy o islámu a muslimech

Navzdory přímému sousedství byly znalosti a představy učenců evropského Západu dosti omezené.

**Mohamed** měl být uprchlý kardinál nebo mnich, který v Asii založil vlastní heretickou církev. Proto měl být islám heretickým učením.

Mohamed měl být zavražděn svými vlastními žáky, kteří chtěli vědět, zda vstoupí na nebesa.

Ještě v 11. století vládla na Západě představa, že muslimové vyznávají tradiční kultury, že to jsou pohané.

Zanedbatelná byla rovněž znalost **Koránu**

Jistou představu měl Bernard z Clairvaux, důkladnější znalosti měl Petr Ctihodný, kterému pomohli španělští Mozarabové (křesťané, kteří přijali islám).

Obranu Koránu zformuloval al-Kindí.

Do latiny byl přeložen až ve 12. století zásluhou muslimů v Hispánii a na Sicílii, křižácká panství ve Svaté zemi nehrála v tomto žádnou roli:

Le Goff:

„Křížové výpravy daly Evropě meruňky...“

## Křížové výpravy

- Křesťané navštěvovali svatá místa po celý středověk
- První křížové tažení, v dobovém slovníku pout' (*peregrinatio*), do Svaté země bylo svoláno roku 1095 na koncilu v Clermontu
- Urban II. neměl v úmyslu vyhlásit osvobození Svaté země a Jeruzaléma, ale pomoci Byzanci, zpusťosené vnitřními válkami 1071–1091
- Mezi léty 1097–1109 vznikla ve Svaté zemi řada držav:
  - Hrabství Edessa*
  - Vévodství antiochijské*
  - Království jeruzalémské*
  - Hrabství Tripolis*
- Postupně se křesťané naučili žít s muslimy
- Naráželi však na nepochopení u nově příchozích (poutníků, kolonistů)
- Vzájemné odcizení

**K dalšímu čtení...**